

Kennismiddag Participatie en Omgevingswet

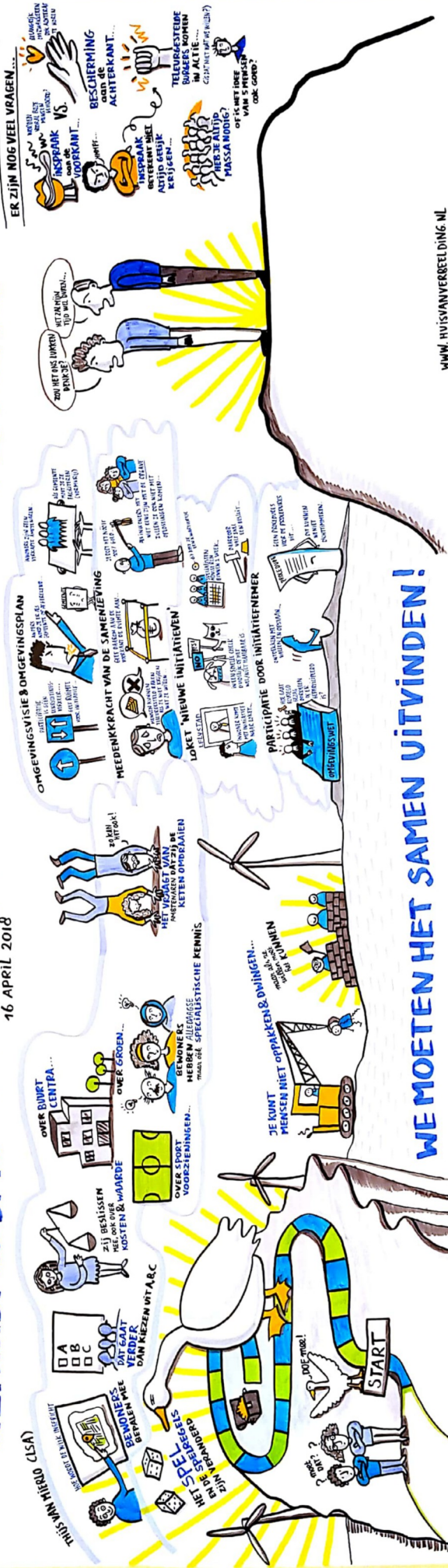
uitkomsten van de workshops

Platform Omgevingswet Flevoland

16 april 2018

KENNISMIDDAG SAMENWERKING OMGEVINGSWET FLEVOLAND

16 APRIL 2018

WE MOETEN HET SAMEN UITVINDEN!

Kennismiddag

Participatie en Omgevingswet, uitkomsten van de workshops

Ruim vijftig personen van de Flevolandse partners hebben deelgenomen aan de kennismiddag Participatie en de Omgevingswet van het Platform Omgevingswet Flevoland op 16 april 2018. De samenvattingen van de uitkomsten van de vier workshops zijn gemaakt door de sessie-begeleiders. Onderwerpen van de vier workshops zijn:

1. Benut meedenk-kracht in de samenleving en pas participatie vrijwillig toe aan de voorkant van het projectbesluit
2. Het Loket Nieuwe Initiatieven: maatwerk en inhoud geven aan het “ja-mits”- principe
3. Participatie door initiatiefnemers: hoe velt de overheid een oordeel of de participatie “voldoende” is geweest?
4. Omgevingsvisie en Omgevingsplan: van Participatie naar Samenspel

“(Keten-)Samenwerking Flevoland bij de invoering van de Omgevingswet”

Deze kennismiddag is onderdeel van het traject “(Keten-)Samenwerking Flevoland bij de invoering van de Omgevingswet”, waarvoor de bestuurders en directeurs van de partners opdracht hebben gegeven in 2017. Doel is deze (keten-) samenwerking met elkaar verder in te vullen.

Het Platform gaat met de resultaten van de kennismiddag verder aan de slag. Wie hiervan meer wil weten, kan met ons contact opnemen.

Thijs Harmsen

voorzitter Platform Omgevingswet Flevoland

omgevingswet@flevoland.nl

06-51718778

1. Benut meedenk-kracht in de samenleving en pas participatie vrijwillig toe aan de voorkant van het projectbesluit 5
2. Het Loket Nieuwe Initiatieven: maatwerk en inhoud geven aan het “ja-mits”- principe 8
3. Participatie door initiatiefnemers: hoe velt de overheid een oordeel of de participatie “voldoende” is geweest? 10
4. Omgevingsvisie en Omgevingsplan: van Participatie naar Samenspel 12

<p>Naam workshop</p>	<p>Benut de meedenk-kracht van de samenleving en pas de brede participatie aan de voorkant uit het projectbesluit (vrijwillig) toe</p>
<p>Hoofdpunten van de inleiding</p>	<p>Het projectbesluit is één van de zes kerninstrumenten in de Omgevingswet, en is bedoeld voor complexe projecten met een publiek belang. Participatie is een belangrijk onderdeel van het projectbesluit, en is in onderhavige workshop aan de orde geweest.</p> <p>Tijdens het uitvoeren van de verkenning, een van de stappen in de projectprocedure om te komen tot een projectbesluit, wordt bekeken welke oplossingsrichtingen mogelijk zijn voor de aanpak van een bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving. Belangrijk is dat daarvoor in een vroegtijdig stadium participatie plaatsvindt. Deze participatie zorgt ervoor dat inzicht wordt verkregen in ideeën en oplossingsrichtingen die burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen tijdens de verkenning kunnen aandragen. Daarnaast kan participatie ervoor zorgen dat kennis wordt verkregen van allerlei belangen die rondom het project spelen. Daarmee kan vervolgens, zowel bij het maken van een keuze voor een bepaalde oplossing als bij de latere uitwerking daarvan in het projectbesluit, rekening worden gehouden. Een goed verlopen participatie kan bijdragen aan een optimale oplossing voor de opgave en aan het creëren van draagvlak bij de omgeving voor het projectbesluit.</p> <p>Degene, die een oplossing aandraagt, kan het bevoegd gezag verzoeken daarover advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. Het bevoegd gezag kan ook op eigen initiatief advies vragen. Het bevoegd gezag beslist vervolgens of de door een derde aangedragen oplossing redelijkerwijs bij de verkenning in beschouwing moet worden genomen. In de kennisgeving van het voornemen moet daarom verplicht worden aangegeven welke uitgangspunten gelden voor de redelijkerwijs in beschouwing te nemen oplossingen. Deze uitgangspunten zijn voor het bevoegd gezag het vertrekpunt om een door een derde aangedragen oplossing te beoordelen.</p> <p>Bovenstaande laat zien dat het belangrijk is om bij elk project vooraf goed na te denken over wat de reikwijdte is van de bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving, en welke uitgangspunten voor aan te dragen oplossingen daarvoor redelijkerwijs gelden. Alleen als dit helder is doordacht en verwoord kan het bevoegd over een door een derde aangedragen oplossingsrichting een onderbouwde beslissing nemen.</p> <p>Met het goed formuleren van de reikwijdte en uitgangspunten van de opgave wordt ook iets anders bereikt. Hiermee kan degene, die een oplossingsrichting wenst aan te dragen, vooraf goed inschatten of deze redelijkerwijze aan het vervullen van de opgave kan bijdragen. Daarmee kan mogelijke teleurstelling bij betrokkene worden voorkomen.</p>

<p>Hoofdpunten uit de discussie</p>	<p>Tijdens de workshop is er geoefend met een situatie waarin de deelnemers werd gevraagd om een kennisneming van participatie op te stellen, waarbij invulling werd gegeven aan wie werd betrokken, hoe, wanneer en waarover (welke opgave). Vervolgens kreeg iedereen een aantal mogelijke aangedragen oplossingen en moesten ze beoordelen of dit paste binnen de kaders die ze bij de participatie hadden meegegeven. Uit het gesprek dat hierna gevoerd werd, kwamen de volgende hoofdpunten naar voren:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Betrek medeoverheden bij het benoemen van de opgave</u> We hebben geoefend met een casus waarin één overheid de opgave aan de voorkant zelf had benoemd. Uit de workshop kwam het advies om bij het benoemen van de opgave medeoverheden te betrekken. Dit heeft als voordeel dat: <ul style="list-style-type: none"> - Het helpt bij het vervolgproces waarbij bijvoorbeeld advies op instemmingen van medeoverheden nodig zijn; - De discussie over de opgave kunnen meegenomen worden in gebiedsvisies en hier ook worden benoemd; - De opgave is dan gebaseerd op een gedeelde probleemanalyse. ➤ <u>Betrek burgers, initiatiefnemers, maar zeker ook mede-overheden bij de participatie.</u> De participatie is zo ingegeven dat deze vooral gericht is op burgers en initiatiefnemers. Het is ook belangrijk om medeoverheden mee te nemen in de participatie. Dat kan in de participatie zelf. Het zou ook kunnen bij de gezamenlijke verkenning van de (gebieds)opgave). ➤ <u>Participatie aan de voorkant vormgeven vraagt een zorgvuldig proces waarbij wordt nagedacht hoe en waarvoor we de meedenkkraft van de burgers en bedrijven willen inzetten.</u> Het gaat om een samenspel waarbij je aan de ene kant zoveel mogelijk stuurt op redelijkerwijs te beschouwen oplossingen, door bijvoorbeeld kaders mee te geven zoals bijvoorbeeld het budget of de reikwijdte van de opgave (gaat het om een mobiliteitsvraagstuk met diverse oplossingen, waaronder OV-, en fietsverbindingen of het gaat om de verbreding van een snelweg). Tegelijkertijd wil je de meedenkkraft van de maatschappij optimaal benutten waarvoor enige ruimte nodig is.
<p>Antwoorden op de drie hoofdvragen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de diverse organisaties?</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hiervoor is binnen de organisatie een andere manier van denken nodig die gericht is op iets mogelijk maken. Dit zit hem niet alleen in de mensen, maar ook in hoe de organisatie functioneren en hoe er wordt gestuurd. Er kan invulling worden gegeven aan de andere manier van denken door: <ul style="list-style-type: none"> - Te sturen vanuit vertrouwen in plaats van op verantwoorden. - Ruimte bieden voor andere oplossingen die (net) buiten de vastgestelde kaders, budgetten, etc. vallen. - Andere opgaven formuleren. Kijk naar wat er achter de opgave zit en formuleer de opgave zo dat deze hierbij past. ➤ <u>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de keten, in het ketenproces?</u> <ul style="list-style-type: none"> - De opgave moet centraal worden gesteld en niet de organisatie. Dit betekent dat we meer naar een netwerkorganisatie moeten, waarbij

	<p>er rondom een opgave teams worden geformeerd met vertegenwoordigers uit verschillende organisaties.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt vaak gedacht in beren op de weg en in risico's. Ga gewoon aan de slag, ga het doen in plaats van vanwege alle beren op de weg niets te doen. <p>➤ <i>Wat kunnen mensen "morgen" al doen? Wat hoeft niet te wachten op invoering van de O-wet (wat zijn no-regret-maatregelen)?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Met collega's in gesprek gaan over de Omgevingswet en wat ze nu al kunnen doen. - Kijk wat er binnen de bestuurlijke context/college wel haalbaar is en ga daar mee aan de slag. - Timmer samenwerking niet dicht, maar ga het doen. - Waar mogelijk nu al in bestemmingsplannen elementen van de Omgevingswet toepassen. Het juridische instrumentarium volgt vanzelf wel. We hoeven hierop niet te wachten, we kunnen nu al wat doen.
<p>Wat zie je als vervolgacties voor het Platform Omgevingswet Flevoland?</p>	<p>Het platform Omgevingswet Flevoland kan een zinvol vervolg geven aan de kennismiddag door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In een pilot al te experimenteren met deze vorm van participatie - Workshop op aanvraag aan organisaties aan te bieden
<p>Workshop begeleiders</p>	<p>Alieke van de Kamp, Marieke Goote, José Hobert</p>

Naam workshop	Het Loket Nieuwe Initiatieven <i>“Maatwerk en inhoud geven aan het “Ja, mits” principe</i>
Hoofdpunten van de inleiding	<p>Het loket Nieuwe Initiatieven is een intern loket van de gemeente Lelystad. Dit loket behandelt nieuwe initiatieven. Het loket is in 2015 opgericht met de insteek om initiatieven eenduidig te behandelen en te beoordelen. Het loket behandelt initiatieven die op voorhand niet passen binnen de vigerende bestemmingsplannen en/of beleid en die door hun complexiteit en/of omvang vragen om een brede aanpak / integraal advies.</p> <p>Om te voorkomen dat deze aanvragen tussen wal en schip belanden of juist onnodig diepgaand onderzocht worden, pakt dit interne loket deze initiatieven op.</p> <p>Om deze complexe initiatieven gestructureerd en eenduidig te behandelen is er een werkwijze bedacht waardoor er relatief snel een eerste inschatting en beoordeling tot stand komt. De doorlooptijd van de aanvraag van een initiatief tot het advies is twee weken.</p> <p>Allereerst dient het initiatief te voldoen aan het hierboven genoemde doelstelling van het loket. Voldoet het initiatief niet aan deze doelstelling? Dan wordt het initiatief doorgezet naar de reguliere aanvraagkanalen binnen de gemeente. Ten tweede dient alle essentiële informatie aanwezig te zijn. De uitwerking van een initiatief mag een hoog abstractieniveau hebben. Hierdoor wordt de laagdrempeligheid om initiatieven aan de gemeente voor te leggen gewaarborgd. Dit wordt verder ondersteund doordat er geen kosten worden berekend voor de toetsing van initiatief.</p> <p>Als het initiatief alle essentiële informatie bevat en voldoet aan de doelstelling van het loket, dan zal de inhoud hiervan beoordeeld worden. Voor de beoordeling van de inhoud is een kader van inmiddels 40 criteria bedacht waaraan deze initiatieven getoetst worden. Ieder criteria wordt door een specialist (of zijn/haar vervanger), de stakeholders, beoordeeld op: strijdigheid met wetgeving, beleid, haalbaarheid, wenselijkheid, etc. Het uitgangspunt is dat de beoordeling van één criteria niet langer vergt dan 15 minuten. Nadat alle criteria gewogen zijn, stelt het loket een advies op.</p> <p>Mochten er bezwaren zijn, dan tracht het loket mee te denken op welke wijze het initiatief wel doorgang kan krijgen. Het “Ja, mits” principe wordt op dit moment toegepast, maar bij ongewenste initiatieven wordt ook een negatief advies gegeven. Het advies wordt vervolgens ter besluitvorming voorgelegd aan een interne stuurgroep en zo nodig aan college of raad. De stuurgroep bespreekt of het initiatief wenselijk is, of de gemeente het initiatief wil ondersteunen en zo ja, op welke manier. In enkele gevallen blijkt dat een initiatief nader onderzoek wenst. De stuurgroep komt één keer in de maand circa 30 minuten bijeen. Tijdens deze bijeenkomst neemt de stuurgroep beslissingen over de initiatieven, waarbij meestal het advies van het loket wordt overgenomen.</p> <p>De initiatieven worden doorgaans ingediend door professionele organisaties. Ongeveer 20 á 30 initiatieven worden jaarlijks door het loket ontvangen. Hiervan wordt 1/3 afgewezen en 2/3 geaccordeerd. De helft van de geaccordeerde initiatieven wordt ook daadwerkelijk door initiatiefnemer opgepakt voor uitwerking.</p>
Hoofdpunten uit de	Na het informatieve onderdeel van de workshop, zijn de deelnemers met elkaar een voorbeeld case uit gaan werken. De voorbeeld case doorliep

discussie	dezelfde stappen zoals bij het loket: <ul style="list-style-type: none"> • Intake: Voldoet het initiatief aan de doelstelling van het loket? • Opstellen advies: Wat zijn de resultaten van de 40 criteria die getoetst zijn en welk advies wordt gegeven? • Stuurgroep: Onderbouwen /verdedigen welk advies wordt gegeven ten aanzien van het initiatief?
Antwoorden op de drie hoofdvragen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de diverse organisaties?</i> • Een loket nieuwe initiatieven bestaat tevens bij andere gemeenten in de provincie Flevoland; echter zijn er inhoudelijk enkele verschillen. Het is interessant om te kijken hoe de processen zich tot elkaar verhouden en of er van elkaar geleerd kan worden. ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de keten, in het ketenproces?</i> • Het idee is geopperd om stakeholders vanuit de keten uit te nodigen om deel te nemen aan het beoordelingstraject van nieuwe initiatieven. De veiligheidsregio, de GGD, het waterschap, Rijkswaterstaat, de provincie en/of buurgemeenten kunnen mogelijk aanhaken in het beoordelingstraject. Het loket van de gemeente kan bijvoorbeeld al beoordelen of een initiatief verder reikt dan alleen de gemeentelijke stakeholders. • Een risico kan zijn dat het vroegtijdig betrekken van stakeholders binnen de keten zou kunnen resulteren in belangenverstremming. • Door de keten te betrekken in het beoordelingsproces kan mogelijk ook aanspraak gemaakt op de expertise en specialistische kennis bij de andere ketenpartners. Dit zou de kwaliteit van het advies ten goede kunnen komen. • Ook werd er een parallel getrokken tussen de invoering van de Omgevingswet en de invoering van de WABO een paar jaar geleden. De invoering van de WABO lijkt overeenkomstig met de invoering van de Omgevingswet. Mogelijkerwijs dat dezelfde / vergelijkbare onderlinge processen ingezet kunnen worden. ➤ <i>Wat kunnen mensen "morgen" al doen? Wat hoeft niet te wachten op invoering van de O-wet (wat zijn no-regret-maatregelen)?</i> • Het ketenoverleg alvast vormgeven, vooral omdat er al bestaande afspraken liggen vanuit de WABO (OLO) die je kunt gebruiken voor nieuwe initiatieven (het "vooroverleg"). • Dit kan op twee manieren, die elkaar niet uitsluiten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitbouwen van de huidige processen door toevoegen ketenpartners. 2. Gekoppeld aan breder proces nieuwe omgevingswet en het kernteam.

Wat zie je als vervolgcities voor het Platform Omgevingswet Flevoland?	<p>Het platform Omgevingswet Flevoland kan een zinvol vervolg geven aan de kennismiddag door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het delen van de presentatie met deelnemers die zich hebben opgegeven voor de kennismiddag Samenwerking Omgevingswet Flevoland. • Het voorleggen van de hoofdvragen aan de deelnemers, met het verzoek om deze vragen kort uit te werken. En de ideeën en uitkomsten hiervan delen met de deelnemers.
Workshop begeleiders	Jorn Pet en Renée Geling-van Ballegooij

Naam workshop	Participatie door initiatiefnemer
Hoofdpunten van de inleiding	<p>De workshop richtte zich op de verplichte participatie door aanvragers van vergunningen; participatie wordt voor hen een indieningsvereiste. Feitelijk is in deze eerste zin ook meteen samengevat het enige dat nieuw is. Het wordt een <u>verplichting</u> die bij de <u>initiatiefnemer</u> ligt.</p> <p>Want participatie is niet nieuw. Belanghebbenden hebben nu ook de mogelijkheid zienswijzen in te brengen. Deze mogelijkheid blijft ook onder de Omgevingswet bestaan. Feit is wel dat bij deze vormen van participatie het initiatief al ver gevorderd is. Er ligt een conceptbesluit of een ontwerpbesluit, bijsturing is veelal alleen op detailniveau mogelijk. Draagvlak creëren en/of acceptatie bereiken is daarbij hoogstens bijvangst.</p>
Hoofdpunten uit de discussie	<p>In de workshop werd een schat aan ervaringen met participatietrajecten gedeeld. Voorbeelden van inrichting van wijken, parken, straten en de Flevolandse dijken en de transitie van kantoor naar wonen passeren de revue. Nagenoeg allen positief. Een voorbeeld over 'heipalen in het veen' maakt duidelijk dat je als initiatiefnemer meer 'te halen hebt' bij participatie dan alleen draagvlak. Gebiedskennis levert uit dit voorbeeld belangrijke informatie, kostenbesparende informatie op.</p> <p>Ook wordt een enkele negatieve ervaring gedeeld waarin participanten elkaar tot de rechter bevechten nog voordat ze elkaars nieuwe burens worden. En als dat bijvoorbeeld gaat over openbare voorzieningen dan ben je als overheid ook opeens partij. Maar voorbeelden zijn altijd leerzaam, ook, of misschien wel juist, de mislukte.</p> <p>Tijdens het gesprek ontstaat een 'scoremogelijkheid'. Of het is <i>oud denken</i> (de huidige mogelijkheden, in een gevorderd traject een juridische toets) of <i>het nieuwe denken</i> (participatie zoals in de Omgevingswet bedoeld). Het blijkt een mooi middel om de voorbeelden te kwalificeren.</p> <p>Iedereen is het er over eens dat een 'oordeel van het bevoegd gezag of participatie door de initiatiefnemer voldoende is geweest' <u>maatwerk</u> vraagt. Voor de een betekent dit dat je daar geen kaders aan stelt. Een ander ziet een set van minimale spelregels toch als mogelijk en zelfs wenselijk. Zonder enige kaders ligt willekeur tussen zaken/dossiers, tussen collega toetser en tussen organisatie op de loer. Als overheid moet je dat willen voorkomen, is de redenatie.</p> <p>Het is van belang vooraf altijd duidelijk te zijn over de verwachtingen in een participatietraject zowel naar initiatiefnemer als naar participant. "Participeren is namelijk niet hetzelfde als je zin krijgen." Zonder die helderheid over verwachting zijn teleurstellingen gegarandeerd. Overigens is het andersom helaas <u>niet</u> zo dat met heldere verwachtingen teleurstellingen altijd zijn te voorkomen.</p> <p>In de groep wordt de maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de zwakkere en/of de minder georganiseerde in de maatschappij in dit soort trajecten aangehaald. Het is goed en misschien wel je plicht om als overheid een kleine of particuliere initiatiefnemer ondersteuning te bieden. Overigens geldt dit ook voor een kleine of particuliere participant. Zonder</p>

	<p>overigens voorbij te gaan aan de onafhankelijke positie van de overheid, dat dan weer wel. Temeer ook omdat de groep verwacht dat de rechter in eventuele vervolgsprocedures slechts marginaal zal toetsen of er geparticipeerd is. De inhoud van wat er in die beginfase wordt ingebracht zal bij die juridische toetsing geen rol meer spelen, is de verwachting. Een grote, goed georganiseerde initiatiefnemer moet je anderzijds juist veel ruimte bieden om zijn eigen aanpak te kiezen en daarin dan ook niet te interveniëren.</p> <p>Hiermee concluderen we dat participatie door initiatiefnemers onder de Omgevingswet een andere houding vraagt van de overheid en dat daarvoor nog veel vragen te beantwoorden zijn hoe dit vorm te geven, welke vrijheid je biedt en toestaat en hoe daarmee om te gaan in relatie tot je maatschappelijke opgave in de breedste zin van het woord. Het is verstandig om in eigen huis het gesprek zowel ambtelijk als bestuurlijk daarover te starten. Het loont om daar ervaringen met participatie, opgedaan in het sociale domein, bij te betrekken.</p>
<p>Antwoorden op de drie hoofdvragen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de diverse organisaties?</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Het is van belang ook in huis het gesprek over participatie door initiatiefnemers te voeren. Daar gaat het nu nog nauwelijks over. Het verkennen van dit fenomeen brengt vanzelf vraagstukken naar boven en zal bijdragen aan de bewustwording; ○ Het is goed te oefenen met participatie door de initiatiefnemer. Je kan initiatiefnemers ook nu al aansporen om zelf te participeren; afdwingen kan niet maar vragen staat vrij. Ook middenwegen zijn bewandelbaar waarin je zo'n participatietraject bijvoorbeeld samen doet. "Toon durf door de bal eens terug te leggen bij een initiatiefnemer"; ○ Interessant is te onderzoeken wat de rol van de raden en Staten (volksvertegenwoordiging) in de richting van participanten kan zijn. Een vraag in het kader van participatie door initiatiefnemers is bijvoorbeeld hoever willen raden en Staten gaan bij het ondersteunen van kleine initiatiefnemers en/of participanten? ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de keten, in het ketenproces?</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Delen van de ervaringen die we opdoen met (het oefenen met) participatie; ○ Afstemmen of en welke minimale 'spelregels' er te stellen zijn aan participatie door initiatiefnemers. ➤ <i>Wat kunnen mensen "morgen" al doen? Wat hoeft niet te wachten op invoering van de O-wet (wat zijn no-regret-maatregelen)?</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Durf voorbeelden van participatie door initiatiefnemers 'te maken'. Geef initiatiefnemers die ruimte en bedenk daarin werkenderwijs je eigen manier van werken.
<p>Wat zie je als</p>	<p>Het platform Omgevingswet Flevoland kan een zinvol vervolg geven aan de</p>

<p>vervolgacties voor het Platform Omgevingswet Flevoland?</p>	<p>kennismiddag door:</p> <p>Een Omdenk-sessie te organiseren tijdens een volgende Kennisdag. Niet alleen de verantwoordelijkheid om participeren bij de initiatiefnemer te laten maar überhaupt het los laten van grip met de Omgevingswet vraagt een andere aanpak, een andere houding en dus ook andere oplossingen in ons werk. Steeds vaker zal een beroep worden gedaan op ons 'omdenkend' vermogen.</p>
<p>Workshop begeleiders</p>	<p>Marcel Sman en Corine Eringveld</p>

Naam workshop	Omgevingsvisie en Omgevingsplan: van Participatie naar Samenspel
Hoofdpunten van de inleiding	<p>Deel I Verkennen inhoud en inzicht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvisie en omgevingsplan: hoe brengen we partijen bijeen? • Rondje langs de velden: welke ontwikkelingen zie jij? • Kan je voorbeelden noemen van participatie <p>Deel II (betekenis en vormgeving)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koffietafel: hoe kunnen we het nieuwe samenspel vormgeven? • Samenvatting hoofdlijnen en afronden
Hoofdpunten uit de discussie	<p>We hebben ingezoomd op ontwikkelingen binnen eigen organisaties. Deelnemers zien de volgende ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Social Media (laagdrempelig, anoniem) . Decentralisaties . Cultuuromslag nodig, zowel als organisatie en als persoon . Wie moet aan tafel en hoe zorg je dat alle partijen aan tafel zitten . Je hoort altijd maar 1 deel . Kans tot participatie voor GGD, BRW, OFGV bij omgevingsvisie en -plan . Vroegtijdige betrokkenheid, veel meer aan de voorkant werken . Voortijdig expertise inbrengen <p>Vervolgens hebben we als groep gekeken naar een aantal positieve voorbeelden. Genoemd zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Kustzone, Almere Haven . Snelweg met bloemen . Inzetten van vormen van democratie als participatieinstrument (referendum) . Floriade positief voorbeeld van partnerparticipatie (in tegenstelling tot Oosterwold, wat als negatief voorbeeld is genoemd omdat het onvoldoende veilig en gezond is wat initiatiefnemers bedenken)
Antwoorden op de drie hoofdvragen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de diverse organisaties?</i> <ul style="list-style-type: none"> . Meedenken in plaats van antwoorden: ja, mits . Van regelgericht naar risicogericht organiseren . Van reactief naar proactief . Procesinrichting: inbouwen systematiek van communicatie <ul style="list-style-type: none"> . Doel centraal . Neem verantwoordelijkheid . Integraal <ul style="list-style-type: none"> . Digitaal stelsel: ruimtelijke plannen, veiligheid, regelgeving . Bestuurlijke ruimten . Opgavegericht organiseren . Oplossingsgericht denken en werken vanuit omgevingsvisie <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wat moet er (gezien alles wat in de workshop naar voren is gekomen) gebeuren in de keten, in het ketenproces?</i>

	<ul style="list-style-type: none"> . Vroegtijdig benaderen van de ketenpartners bij planvorming . Daarbij de randvoorwaarden met elkaar bespreken . Zichtbaar / toegankelijk loket van ketenpartners . Uniforme systematiek waarbij ketenpartners worden betrokken . Dialoog + naar elkaar luisteren . Iedereen moet zeggen wat ie wil, belangen op tafel . Beslissers moeten het volledige verhaal in beeld hebben . Relevante kennis en expertise + alle belangen voordat besluit wordt genomen . We moeten elkaar weten te vinden . Elkaar vertrouwen . Onze ketenpartners ook opgavegericht denken, zelfde taal spreken . <p style="text-align: center;">➤ <i>Wat kunnen mensen “morgen” al doen? Wat hoeft niet te wachten op invoering van de O-wet (wat zijn no-regret-maatregelen)?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> . Samenwerking opzoeken bij partners op eigen initiatief . Afstemming zoeken met collega's en partners . Uitspreken wat iedereen wil, integraal afwegen . Ja mits (...) in plaats van nee, tenzij (,....) . Niet verschuilen achter regels & procedures & wetten . Als je dit wil.. wat is er dan voor nodig? Hoe kunnen we het mogelijk maken? . Overleggen plannen . Tijd/ ruimte claimen voor participatie . Anderen inspireren participatie toe te passen . Weten wat andere afdelingen doen
<p>Wat zie je als vervolgacties voor het Platform Omgevingswet Flevoland?</p>	<p>Het platform Omgevingswet Flevoland kan een zinvol vervolg geven aan de kennismiddag door:</p> <p>In deze workshop zijn met name vragen over het 'waarom' en 'het wat' aan de orde gekomen. Het vervolg zou heel goed kunnen gaan over 'het hoe'. Deelnemers hebben aangegeven graag een vervolg te willen geven en elkaar vaker te ontmoeten. Dit moet dan wel gefaciliteerd worden.</p>
<p>Workshop begeleiders</p>	<p>Ha Duong en Eric Edens</p>